

विजयासप्तमीव्रतं भविष्योत्तरे “युक्तापक्षे तु सप्तम्यां यदा-
दित्यदिनं भवेत् । सप्तमी विजया नाम तत्र दत्तं
महाफलम् । ज्ञानं दानं जपो होम उपवासस्तथैव
च । सर्वं विजयसप्तम्यां महापातकनाशनम् । प्रद-
क्षिणं यः कुरुते फलैः पुण्यैर्दिव्यकरम् । स सर्वशुष्क-
मस्यज्जं पुनः प्राप्नोत्वसंशयम् । प्रथमा नारिकेरस्तु
द्वितीया भीमपूरकैः । तृतीया चक्रनारङ्गैश्चतुर्थी कद-
लीफलैः । पञ्चमी षड्जुगुप्तायुधैः षष्ठी पक्षैश्च तेन्दुकैः ।
द्वन्नाकैः सप्तमी ज्ञेया शतेनाष्टोत्तरेण तु । मौक्तिकैः प-
ञ्चरात्रेस्तु तिलैः कर्कटकैस्तथा । गोमैर्देवैर्जुवैर्दध्यैः शते-
नाष्टाधिकेन तु । इक्षुदैर्जटारैर्निलैः करमदैः सचिर्भटैः ।
आम्नातकैश्च लम्बीरैर्जम्बूकर्कटिकैः फलैः । पुष्पैर्घृणैः
फलैः पत्रैर्मौदकैश्च तथापि तैः । एभिर्विजयसप्तम्यां
भानोः कुर्यात् प्रदर्शणम् । कस्यैः फलैश्च कालोत्थैर-
खण्डैर्यन्निवर्जितैः । रवेः प्रदर्शणं देयं फलेन फल-
मादिशेत् । नारी वा कुरुते या तु सापि तत्फलभा-
गिनी । नित्यं मङ्गीतलजयप्रतिपादयित्री या सप्तमी
सुनिवरैः प्रवरा तिथीनाम् । सा भातुपादकमलाचन-
चिन्तकानां पुंसां सदैव विजया विजयं ददाति” ।
भविष्योत्तरे “माघे मासि शिते पक्षे सप्तम्यां कुरुनन्दन !
निराहारो रविं भक्त्या पूजयेद्विधिना नृप ! । पूर्वोक्तेन
जपेज्जप्यं देवस्य पुरतः स्थितः । शुद्धैकाग्रमना राजन् !
जितक्रोधो जितेन्द्रियः” । इत्यादि “एवं संवत्सरं
यावत् कुर्याद् विजयसप्तमीम् । स जयदेखिजाशुक्लान्
सूर्यलोकं च गच्छति” । भविष्यपुं “युक्तापक्षस्य सप्तम्यां
सूर्यवारो भवेद् यदि । सप्तमी विजया नाम तत्र दत्तं
महाफलम् । ज्ञानं दानं जपो होम उपवासस्तथैव च ।
सर्वं विजयसप्तम्यां महापातकनाशनम् । पञ्चम्यामेक-
भक्त्या यात् पञ्चां नक्तं प्रचक्षते । उपवासस्तु सप्तम्या-
मष्टम्यां पारणं भवेत् । उपवासपरः षष्ठ्यां सप्तम्यां
पूजयेद्भविम्” । उपवासपरः विजयसप्तम्यामुपवासं करि-
ष्यन् । “गन्धपुष्पोपहारैश्च भक्त्या श्रद्धासन्वितः ।
प्रकल्प्य पूजां भूमौ च देवस्य पुरतः स्तपेत् । जप-
मानस्तु गायत्रीं सौरभस्तमथापि वा । तत्राक्षरं वा भ-
क्त्या तं मङ्गलरमथापि वा । विबुधस्तस्य सप्तम्यां कृत्वा
ज्ञानं गणाधिपम् । यज्ञेयं पूजयित्वा तु हीमं कृत्वा
विधानतः । त्रिहोत्रं भोजयेत् पञ्चाङ्गकृत्वा च गन्ध-
गायकम् । शाल्योदनमपूपांश्च खण्डवेदांश्च शक्तितः ।

दत्त्वा तु दक्षिणां शक्त्या ततो विप्रान् विसर्जयेत् ।
इत्येषा कथिता देव । पुनरा विजयसप्तमी । यासुषोष्
नरो गच्छेत् परं वैरोचनं पदम् ।

विजयासप्तमीसप्तम्यव्रतं भविष्यपुं “नैमित्तिकान् ततो वक्ष्ये
यज्ञांश्चात्र समाहितः । सप्तम्यां पक्षे चैव संक्रान्तिषु
विशेषतः” । नैमित्तिकान् ततो वक्ष्ये इत्यनेन लोकेन
पक्षसंक्रान्तिषु साधारण्येन यज्ञप्रतिष्ठा कृता सप्त-
सप्तमीयज्ञं तावदाह युक्तापक्षेत्वादिना “युक्तापक्षस्य
सप्तम्यां हविर्भुक्ते कदा दिवा । सप्तम्याश्च सप्तम्यायां
वरुणं प्रणिपत्य च” । वरुणोऽत्र सूर्यः “इन्द्रवाणि
तु संयस्य स तं ध्यात्वा स्वमेद् बुधः । दर्भश्यागतो
रात्रौ प्रातः ज्ञातः सुचयुतः । सर्वस्यादौ तथेवान्ते
पूर्ववद्वरुणं यजेत् । जुहुयाद्दक्षिणं सूर्याग्निं
परिकल्प्य वै । सूर्याग्निकरणं वक्ष्ये तर्पणं च समा-
सतः । सूर्ये चोद्धारसंस्थित्यं सावित्राभ्युष्य वानवे” ।
सूर्येण सूर्यमन्त्रेण सावित्रा सूर्यगायत्र्या एतच्च
सर्वं निष्पुभासप्तम्यामेवाभिहितं वेदितव्यम् । “प्रक्षिप्या-
कीर्य दर्भैश्च देशे भूमौ यजेत्पुनितम् । प्रागप्यैवदग्-
म्यैश्च पात्राण्यत्रावभ्य चक्रवत् । पवित्रं दिव्यं कृत्वा
वायं प्रादेशसंस्तुतम् । तेन पात्राणि संग्रोह्य सं-
शोध्य च विबोधा च । उदग्भागस्थिते पात्रे साग्निना
चोत्सुकेन च । पर्यग्निकरणं कृत्वा ततश्चोत्पवनं
विधा । परिमृज्य क्षुचादींश्च दर्भैः सप्तोक्षितैश्च तैः ।
जुहुयात् प्रोक्षिते वज्रो तत्कार्कं पूर्ववत् यजेत् । भूमौ
स्थितेन पात्रेण विस्तरेण तु पाणिना । वासेन यदु-
शाद्वृज । नान्तराणे तु हृथते” । अनन्तराणे त्रिकादौ
“दक्षिणेन क्षुचौ गृह्णा जुहुयात्पावकं बुधः । हृदयेन
क्रियाः सर्वाः कर्तव्याः पूर्वोद्विताः” । हृदयेन हृद-
यमन्त्रेण “अनेन कृत्वा सन्त्यं दद्यात् पूर्णाहुतिं
ततः । वरुणायाटरान्माघे सप्तम्यां वरुणं यजेत् ।
यथा शक्त्या तु विप्रैः प्रदद्यात् खण्डवेदकान् । द-
द्याच्च दक्षिणां शक्त्या प्राप्यते यागजं फलम् । एवञ्च
फाल्गुने सूर्यं चैवैवंगुमाचिनम् । वैशाखे मासि
धातारं इन्द्रं ज्येष्ठे यजेद्भविम् । आषाढे आबधे
मासि भगं भाद्रपदे तथा । आश्विने चापि पर्जन्यं
त्वष्टारं कार्तिके यजेत् । मार्गशीर्षे तु मित्रञ्च पौषे
विष्णुं यजेद् यदि । संवत्सरेण यत् प्रोक्तं फलमिहा
दिने दिने । तत् सर्वं प्राप्नुयात् विप्रं भक्त्या श्रद्धा-